

Tanzimat İkinci dönem edebiyatının seçkin isimlerinden Recaizâde Mahmut Ekrem 1847 yılında İstanbul'da doğdu. Gerçek bir İstanbul beyefendisi olan şair, ilk eğitimini dönemin aydınlarından olan babasından aldı.

Fransızca'yı çok iyi bilen Recaizâde Ekrem, Namık Kemal'le tanıştıktan sonra Batı edebiyatına yöneldi. Namık Kemal Fransa'ya giderken Tasvir-i Efkâr'ı ona bıraktı. Namık Kemal'in yurda dönüşünden sonra uzaklaştı ondan. Ahmet Mithat Efendi'nin yanında yer alır. Onun çıkardığı Dağarcık'ta yazmaya başlar.

Siyasetten uzak bir sanat anlayışını benimser ve Hamit çizgisinde tabiat, melankoli ve ölüm gibi konularını işler. Üç çocuğunu ard arda kaybetmesi, gerek özel yaşamında gerekse sanat yaşamında onu çok etkilemiş;; ölene kadar bu acının izlerini taşımıştır. 16 yaşında ölen oğlu Nijad için yazdığı 'Ah Nijad!' adlı şiiri diğer şiirlerine oranla çok daha sade ve yalındır, derin bir acı taşır.

Recaizâde Mahmut Ekrem, 'Sanat için sanat' ve 'kulak için uyak' anlayışını savunur. Aruz, döneminin diğer şairleri gibi onun da tercihidir. Kuralsız nazım biçimlerini kullanır. Düzyazıda şiirlerinden daha başarılıdır. 'Araba Sevdası' adlı romanı realist akımın öncüsü olarak kabul görürse de şiirlerinde romantizmin etkisindedir..

Ders notlarını topladığı Talim-i Edebiyat adlı kitabı onun yeni edebiyata olan tutkusunu sistemleştirir. Zemzeme mukaddimesi ve Takdir-i İlhan'da şiir ve edebiyat anlayışını dile getirir. Bunun üzerine Muallim Naci 'Zemzeme'ye karşı 'Demdeme'yi yazacak ve Recaizâde Mahmut Ekrem'e şiddetle karşı çıkacaktır.

1895'te Servet-i Fünûn Dergisi'nin çıkmasında öncü olan Recaizâde Mahmut Ekrem böylece Servet-i Fünûn dönemini, öğrencisi Tefik Fikret'le başlatacaktır.

OğluERCÜMENT EKREM TALU, babasının izinden gitmiş Cumhuriyet devrinin önemli gazeteci ve yazarı olarak yaşamını sürdürmüştür.

Eserleri

Şiir

Nağme-i Seher, Zemzeme(I-II-III) , Tefekkür, Nejad Ekrem,Pejmürde,Yadigâr-ı Şebâb

Roman

Araba Sevdası

Hikaye

Muhsin Bey yahut Şairliğin Hazin Bir Neticesi,Şemsa

Tiyatro

Afife Anjelik,Vuslat yahut Süreksiz Sevinç,Çok Bilen Çok Yanılır,Atala yahut Amerikan Vahşileri

Edebiyat,Tenkit

Talim-i Edebiyat,Takdir-i Elhan

Eserlerinden Örnekler

AH NİJAD! ..

**Hasret beni cayır cayır yakarken
Bedenimde buzdan bir el yürüyor
Hayaline çılgın çılgın bakarken
Kapanası gözümü kan bürüyor
.....**

**Bu ayrılık bana yaman geldi pek
Ruhum hasta kırık kolum kanadım
Ya gel bana ya oraya beni çek
Gözüm nuru oğulcuğum,Nijad'ım**

ŞEVKİ YOK

**Gül hazin...Sümbül perişan...bağ-zârın şevki yok
Derd-nâk olmuş hezâr-ı nağme –kârın şevki yok
Başka bir hâletle çağlar cûy-bârın şevki yok..
Âh edip inler nesîm-i bî-karârın şevki yok
.....
Geldi amma neyleyim sensiz bahârın şevki yok!**